

Collegebesluit

Collegevergadering: 30 november 2021

Zaaknummer : 943478
Team : IASZ
Portefeuillehouder : J.F. Struijf
Openbaarheid : Actief openbaar

ONDERWERP

Beleidsregels inburgering Heemstede 2022 en motie 'Wat is de status van statushouders'

SAMENVATTING

Per 1 januari 2022 treedt de Wet inburgering 2021 in werking. Omwille van rechtszekerheid en uniformiteit zijn veel onderwerpen grotendeels in de nieuwe wet en het daarop gebaseerde Besluit en de Regeling geregeld.

In deze beleidsregels wordt aangegeven hoe de gemeente omgaat met de nieuwe uitvoeringstaken inburgering. Met dit besluit worden de "Beleidsregels inburgering Heemstede 2022" vastgesteld. Ook wordt met deze stukken en dit besluit uitvoering gegeven aan de motie 'Wat is de status van statushouders'.

JURIDISCH EN BESLUITKADER

Wet inburgering 2021
Besluit inburgering 2021
Regeling inburgering 2021

BESLUIT B&W

1. De 'Beleidsregels inburgering Heemstede 2022' vast te stellen;
2. Uitvoering te geven aan de motie 'Wat is de status van statushouders' d.d. 5 november 2021;
3. Het besluit voor te leggen aan de commissie Samenleving om over de uitvoering van haar motie haar zienswijze kenbaar te maken en de motie hierbij af te doen.

AANLEIDING

Beleidsregels inburgering Heemstede 2022

Per 1 januari 2022 treedt de Wet inburgering 2021 in werking. De verantwoordelijkheid voor de begeleiding en ondersteuning van inburgeringsplichtigen tijdens hun inburgering komt met deze wet bij de gemeente te liggen. Het college dient voor elke inburgeringsplichtige een brede intake af te nemen en een persoonlijk Plan Inburgering en Participatie (PIP) op te stellen. Voor de groep asielstatushouders geldt dat zij maatschappelijke begeleiding aangeboden moeten krijgen en gedurende de eerste zes maanden financieel ontzorgd moeten worden. Bovendien heeft het college de verantwoordelijkheid om drie leerroutes aan te bieden en zicht en invloed te houden op de kwaliteit van het aanbod. De drie leerroutes zijn duale trajecten waarin het leren van de taal gecombineerd wordt met werk (B1-route), voorbereiding op een opleiding (onderwijsroute) of een vorm van participatie gericht op zelfredzaamheid (Z-route).

De Wet inburgering 2021 kent geen verplichting een verordening op te stellen. Vanuit het oogpunt van rechtszekerheid en uniformiteit zijn veel onderwerpen grotendeels al in de nieuwe wet zelf en in de lagere wetgeving (Besluit en Regeling

Collegebesluit

Collegevergadering: 30 november 2021

inburgering 2021) geregeld. Voor de meeste onderwerpen geldt dat de uitvoeringsbevoegdheid bij het college is neergelegd. Er is daarom gekozen om nadere beleidsregels op te stellen. Hierin wordt aangegeven hoe de gemeente om gaat met de nieuwe uitvoeringstaken behorende bij de nieuwe Wet inburgering.

Motie 'Wat is de status van statushouders'

Bij de behandeling van de gemeentebegroting 2022 op 5 november jl. is deze motie aangenomen. Hierin is aan het college gevraagd om in het kader van de Wet inburgering 2022 een plan op te stellen om statushouders gezinnen die aanlopen tegen praktische problemen zoals vervoer, opvang van kinderen te ondersteunen.

MOTIVERING

Met het vaststellen van de 'Beleidsregels inburgering Heemstede 2022' geeft het college aan op welke wijze zij omgaat met de gemeentelijke taken inburgering, te weten:

- Brede intake
- Persoonlijk Plan Inburgering en Participatie (PIP)
- Leerroutes
- Participatieverklaringstraject
- Module Arbeidsmarkt en Participatie
- Kwaliteit van het inburgeringsaanbod
- Voortgang van de inburgering
- Maatschappelijke begeleiding aan de asielstatushouder
- Samenhang met de Participatiewet.

De beleidsregels dragen bij aan de ambitie dat vanaf 1 januari 2022 alle inburgeringsplichtigen in Heemstede een tijdig, passend en kwalitatief inburgeringstraject aangeboden krijgen waarbij het leren van de taal gecombineerd wordt met participatie, zodat zij zo snel mogelijk mee kunnen doen en uiteindelijk volwaardig kunnen deelnemen aan de samenleving.

1. Het besluit past bij het ingezette beleid en helpt het beoogde resultaat te bereiken

In de nota 'Snel en volwaardig meedoen in de regio Zuid-Kennemerland en IJmond' door het college vastgesteld op 27 oktober 2020 staan de regionale ambitie en beleidsdoelen beschreven. De beleidsregel is een uitwerking van hoe de gemeente omgaat met de nieuwe uitvoeringstaken. De gemeente gaat meer doen dan alleen de wettelijke uitvoeringstaken. Aanvullend op het wettelijk verplichte aanbod wordt er bijvoorbeeld gewerkt met een brugklasprogramma en zijn de leerroutes duale leerroutes waarin taal en participatie geïntegreerd worden aangeboden. Op deze manier borgen we dat beide componenten elkaar daadwerkelijk versterken en deelnemers na het afronden van de inburgering op een zo hoog mogelijk niveau participeren, het liefst via betaald werk. Ook wordt met het vaststellen van de beleidsregel duidelijk hoe de gemeente zicht en invloed houdt op de kwaliteit van het inburgeringsaanbod aanvullend op de officiële keurmerken vanuit het Rijk. Kwaliteitscriteria worden niet alleen gehanteerd als toegangspoort, maar ook tijdens de looptijd van onze contracten via monitoring en controle. Op deze manier ontstaat een dubbele borging.

2. Het vaststellen van beleidsregels sluit aan bij inburgering als lerend stelsel

Met het hanteren van beleidsregels wordt recht gedaan aan de nieuwe wet als lerend en adaptief stelsel waarin ruimte is voor monitoring en evaluatie. Wij willen, net als het Rijk, de komende jaren kijken waar er bijgestuurd moet worden. Dat kan betekenen dat landelijke wetgeving wijzigt en doorwerkt naar aanpassingen op lokaal niveau. Om snel en efficiënt de eventuele wijzigingen in de toekomst te verwerken, en doordat lokale wetgeving niet landelijke wetgeving mag doorkruisen, is gekozen voor het opstellen van beleidsregels.

Motie 'Wat is de status van statushouders'

In de beleidsregels die in dit besluit zijn opgenomen wordt aangegeven hoe de gemeente uitvoering gaat geven aan de wettelijke taken. Hiermee kan antwoord gegeven worden op de vragen uit de motie.

Wanneer we specifiek ingaan op de zorgen uit de motie kunnen we nog een volgende toelichting geven.

De begeleiding van 6 maanden die in de motie is aangehaald betreft het verplichte deel van het financieel ontzorgen die voortkomt uit de Participatiewet. Statushouders krijgen een budgetcoach en een training financiële redzaamheid. Indien de bijstandsontvanger na 6 maanden nog niet financieel redzaam genoeg is zal dit verlengd worden. Deze verplichting is opgenomen in de Participatiewet artikel 56 a en daarom geen onderdeel van de beleidsregels.

De statushouders krijgen allemaal een gemeentelijke inburgeringsconsulent die gedurende de duur van het inburgeringstraject integraal alle 13 leefgebieden in de gaten houdt en vast legt in een Plan Inburgering en Participatie (PIP). Dit geldt voor het hele gezin. De aanbieder van de inburgeringstrajecten heeft de opdracht van de gemeente gekregen om deelnemers naast het bieden van taalonderwijs te begeleiden naar participatie in de eigen woon- en leefomgeving. Deelnemers krijgen een praktijkcoach in de eerste 18 maanden van het inburgeringstraject waarbij op maat wordt gewerkt aan de eigen leerdoelen. Zie hiervoor artikel 2, 3 en 8 van de beleidsregels.

Vanuit de Wet inburgering is de gemeente ook verplicht maatschappelijke begeleiding te bieden. Wij hebben besloten dit voor 12 maanden te doen zoals dat ook nu het geval is. Na afloop van deze termijn vindt er een warme overdracht plaats naar het Loket vanuit Vluchtelingenwerk op het moment dat de statushouder nog niet voldoende zelfredzaam is. Vluchtelingenwerk heeft inmiddels kennis van het Buurtgezinnen project en zal ook gezinnen die nu al in de gemeente wonen en een steuntje in de rug nodig hebben hiervoor aanmelden. Zie hiervoor artikel 9 van de beleidsregels.

Taalcursussen worden straks aangeboden in de regio op fietsafstand en goed bereikbaar met het openbaar vervoer (eis in de aanbesteding). Voor kinderen van statushouders is er vroeg- en voorschoolse educatie als er geen andere kinderopvang is vanwege het inburgeringstraject. Daarnaast is aan de aanbieder gevraagd het traject zoveel mogelijk af te stemmen op de opvangmogelijkheden.

FINANCIËN

Collegebesluit

Collegevergadering: 30 november 2021

Het vaststellen van de beleidsregels zelf heeft geen financiële consequenties. In de nota 'Snel en volwaardig meedoen in de regio Zuid-Kennemerland en IJmond' zijn de ambities en beleidsdoelen beschreven. Op basis hiervan is de selectieleidraad voor de aanbesteding opgesteld. De aanbesteding is bijna afgerond. Wij zijn bezig met het opstellen van een uitvoeringsnotitie, maar ook nog in afwachting van de laatste budgetten die in de december-circulaire bekend gemaakt worden. Het totale financiële plaatje en het voorstel zal in januari 2022 aan u worden voorgelegd.

COMMUNICATIE

In de Wet inburgering is geen specifieke cliëntenparticipatie-plicht opgenomen. Toch hebben wij de Cliëntenraad werk en inkomen gedurende de voorbereidingen op de nieuwe wet geïnformeerd en actief bevroegd. Eerdere adviezen van de Cliëntenraad zijn meegenomen bij het opstellen van de aanbestedingsstukken. Eerder in het proces zijn er regionale bijeenkomsten geweest waarvan de input vanuit taalaanbieders, re-integratiepartijen, welzijnsorganisaties, vrijwilligers en de input vanuit (ex-)inburgeringsplichtigen is meegenomen in deze beleidsregels.

PLANNING/UITVOERING

De Beleidsregels inburgering Heemstede 2022 zullen op overheid.nl worden gepubliceerd en op de website van de gemeente.

In januari 2022 wordt u via een informatienota geïnformeerd over het uitvoeringsplan inburgering, hoe en met welke partijen het inburgeringsaanbod gaat worden vormgegeven. Ook zal hier stil worden gestaan bij de financiën. Voor intern gebruik zullen er werkprocessen worden opgesteld om de juiste processtappen te volgen bij de uitvoering van de gemeentelijke taken behorende bij de wet.

Bijlagen

Bijlage 1 Beleidsregels inburgering Heemstede 2022

Bijlage 2 Nota Snel en volwaardigheid meedoen in Zuid-Kennemerland en IJmond

Bijlage 3 Motie 'Wat is de status van statushouders'